

Uchwała nr XLI/318/2014
Rady Powiatu Złotowskiego
z dnia 30 kwietnia 2014 roku
w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2014 – 2020

Na podstawie art. 35a ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 nr 127 poz. 721 tekst jedn. ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Zarząd Powiatu Złotowskiego i Starostę Złotowskiego do składania, nie później niż do końca lutego następnego roku kalendarzowego, informację za rok poprzedni o stanie realizacji zadań wynikających z przyjętego programu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Złotowskiego i Staroście Złotowskiemu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Jadwiga Harbuzińska-Turek

Załącznik do Uchwały Nr XLI/318//2014
Rady Powiatu Złotowskiego
z dnia 30 kwietnia 2014 r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE ZŁOTOWSKIM
NA LATA 2014 – 2020**

ZŁOTÓW, KWIECIEŃ 2014 r.

Spis treści

1. Niepełnosprawność jako problem społeczny.....	3
2. Niepełnosprawność w Powiecie Złotowskim.	4
3. Zapewnienie niepełnosprawnym pełnej integracji i możliwości wszechstronnego rozwoju	6
3.1 Aktywna polityka rynku pracy dla osób niepełnosprawnych.....	7
3.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.....	10
3.3. Tworzenie środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym (likwidacja barier funkcjonalnych).	11
3.4 Zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności	12
3.5. Minimalizowanie skutków społecznych niepełnosprawności.....	14
4. Najważniejsze zadania programu:	15
5. Efekty działań w celu wsparcia osób niepełnosprawnych.....	16
6. Harmonogram działań na rzecz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych:	17

1. Niepełnosprawność jako problem społeczny.

Od wielu lat środowisko osób niepełnosprawnych walczy o przestrzeganie podstawowych praw osób niepełnosprawnych jakimi są: prawo do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, swobodny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, swobodne komunikowanie przemieszczanie się, dostęp do informacji, pełne uczestnictwo w życiu publicznym i zawodowym. Szczególnymi problemami na które napotykają niepełnosprawni są:

- brak akceptacji ze strony środowiska,
- ograniczone możliwości uzyskania zatrudnienia,
- utrudniony dostęp do obiektów użyteczności publicznej,
- słabo rozwinięta baza rehabilitacyjna,
- placówki oświatowe nie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zbyt mała aktywność organizacji, stowarzyszeń skupiających osoby niepełnosprawne oraz zbyt mała ich ilość, w stosunku do osób potrzebujących
- mała ilość pracodawców wyrażających wolę zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 nr 127 poz. 721 tekst jedn. ze zm.) niepełnosprawność – oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu w szczególności powodującą niezdolność do pracy” natomiast - rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia integracji społecznej. Istotą rehabilitacji jest usprawnienie we wszystkich sferach, które zostały dotknięte przez niepełnosprawność, a mianowicie w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i zawodowej.

Niepełnosprawność jest problemem społecznym zarówno w skali kraju, województwa, jak i Powiatu Złotowskiego.

2. Niepełnosprawność w Powiecie Złotowskim.

Według danych statystycznych w Polsce jest 5.456.711 osób niepełnosprawnych, co stanowi 14,3% ogółu ludności, natomiast w Województwie Wielkopolskim jest 525.101 osób niepełnosprawnych co stanowi 15,7 % , zaś w Powiecie Złotowskim odpowiednio 10.752 osób tj. 15,7 % ogółu ludności.

Tab. nr 1 Osoby niepełnosprawne – udział procentowy

Lp.	Wyszczególnienie	Ludność	Liczba osób niepełnosprawnych	Udział procentowy
1	POLSKA	38.538.447	4.697.048	12,2 %
2	WOJ. WIELKOPOLSKIE	3.455.477	428.770	12,8 %
3	POWIAT ZŁOTOWSKI	68.791	9614	14,0 %

Wskaźnik osób niepełnosprawnych w Powiecie Złotowskim jest na poziomie województwa. Natomiast lepszy obraz uzyskamy analizując „strukturę” osób niepełnosprawnych wg kategorii i stopnia niepełnosprawności.

Tab. nr 2 Osoby niepełnosprawne wg kategorii i stopnia niepełnosprawności

Lp.	Wyszczególnienie	POLSKA	% ludn. ogółem w kraju	Województwo Wielkopolskie	% ludn. ogółem w woj.	Powiat Złotowski	% ludn. ogółem w pow.	% wśród osób niepełnosprawnych
1.	OGÓLEM osoby niepełnosprawne w tym:	4.697.048	12,2	428.770	12,8	9614	13,97	100
2.	Niepełnosprawni prawnie	3.131.456	8,1	308.633	8,9	6.921	10,1	67
2.1	Osoby w wieku 16 lat lub więcej o stopniu niepełnosprawności:	1701695	4,4	172319	5	3967	5,8	36
2.1.1	Znacznym	354030	2,2	34606	2,5	783	2,2	7,5
2.1.2	Umiarkowanym	707923	2,6	69346	4,4	1726	3,6	15,1
2.1.3	Lekkim	571.040	1,6	61.266	5,5	1326	7,1	12,4
2.1.4	Nieustalonym	73.682	0,2	15.773	0,5	132	0,2	1,6
2.2	DZIECI	135.094	0,35	12.975	0,4	560	0,8	2,9
3.	Niepełnosprawni tylko biologicznie	580.808	4,1	49.247	1,7	1255	1,8	12,6

Jak wynika z tabeli, niepełnosprawnych prawnie (tj. posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności) jest w powiecie 6.921, co stanowi 10,1%, natomiast niepełnosprawnych biologicznie (tj. bez orzeczenia, a odczuwających całkowite lub poważne ograniczenie sprawności) - 1255 co stanowi 1,8 %, przy czym liczby te są zbliżone do wskaźników krajowych i regionalnych.

Zgodnie z ustawową definicją do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób, podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Należy przewidzieć dla nich różne formy rehabilitacji przede wszystkim społecznej oraz przeciwdziałać ich wykluczeniu społecznemu poprzez różne formy wsparcia społecznego.

Wśród niepełnosprawnych powiatu złotowskiego dominują osoby w wieku produkcyjnym, o niepełnosprawności w stopniu lekkim (1326 osób co stanowi 7,1 % ogółu ludności powiatu).

Biorąc pod uwagę fakt, że w tej grupie wskaźnik powiatowy jest wyższy niż regionalny to należy mieć szczególnie na uwadze tę grupę planując dla niej zadania z rehabilitacji zawodowej .

Wyższy od krajowego jest również wskaźnik niepełnosprawności wśród dzieci (dzieci i młodzież do 16 roku życia). Pociuszającym jest w tym przypadku fakt powstawania Warsztatów Terapii Zajęciowej, pokrywających teren powiatu i zapewniających rehabilitację dla szerokiego grona niepełnosprawnych.

Główny nacisk należy położyć więc na rehabilitację społeczną tej grupy, a w szczególności rozwinięcie bazy klas integracyjnych w placówkach edukacyjnych wyposażonych w specjalistyczny sprzęt z uwzględnieniem rehabilitacji oraz powszechnej likwidacji barier architektonicznych. Znaczące środki winny być też przeznaczone na identyczne działania w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych oraz na likwidację barier komunikacyjnych i urbanistycznych.

Powiat Złotowski w Wielkopolsce znajduje się w grupie powiatów borykających się z wysokim bezrobociem. Na koniec marca 2014 roku stopa bezrobocia powiatu wyniosła **18,5 %**. Natomiast liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w miesiącu marcu

2014 r. przez Powiatowy Urząd Pracy wynosi **273** osób. Od wielu lat ilość zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy kształtuje się w granicach 150 osób. Jednak osób niepełnosprawnych, które podjęłyby pracę jest coraz więcej. Konieczne jest, więc zwiększanie nakładów finansowych przeznaczanych na podwyższanie bądź zmianę kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności. Ponad połowa osób wnioskujących o ustalenie stopnia niepełnosprawności liczy na to, że uzyskując orzeczenie o niepełnosprawności skorzysta z systemu świadczeń społecznych oraz uzyska odpowiednie zatrudnienie. Bariera jest fakt, że dla uzyskania świadczenia w formie zasiłku niepełnosprawny musi być w stopniu co najmniej umiarkowanym, zaś w drugim przypadku koniecznym dla zatrudnienia jest posiadanie odpowiednich i zgodnych z oczekiwaniami pracodawców kwalifikacji.

Biorąc pod uwagę fakt, że przeszło 70 % bezrobotnych niepełnosprawnych ma wykształcenie podstawowe i zawodowe uzyskanie zatrudnienia dla tych osób jest bardzo trudne tym bardziej, że tylko nieliczna grupa osób deklaruje chęć podwyższenia kwalifikacji poprzez szkolenie. Spośród zarejestrowanych przeważają niepełnosprawni w stopniu lekkim z wykształceniem podstawowym i zasadniczym. Ten stan rzeczy wymaga działań, jednakże jest to zjawisko powszechne w skali kraju i regionu.

3. Zapewnienie niepełnosprawnym pełnej integracji i możliwości wszechstronnego rozwoju

Aby zapewnić osobom niepełnosprawnym pełną integrację ze środowiskiem i możliwość wszechstronnego rozwoju należy :

- Prowadzić aktywną politykę rynku pracy dla osób niepełnosprawnych.
- Przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.
- Tworzyć otoczenie przyjazne osobom niepełnosprawnym (likwidacja barier funkcjonalnych).
- Zapobiegać powstawaniu niepełnosprawności (wczesne rozpoznawanie, diagnoza, terapia rehabilitacyjna małych dzieci).
- Minimalizować skutki niepełnosprawności (klasy integracyjne, usługi rehabilitacyjne, zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze oraz turnusy rehabilitacyjne).

3.1 Aktywna polityka rynku pracy dla osób niepełnosprawnych.

Niski poziom wykształcenia wśród osób niepełnosprawnych przekłada się na wysokie bezrobocie. Jednocześnie rocznie niewielu bezrobotnych korzysta ze szkoleń. Na przeszkodzie w uzyskaniu pracy przez osoby niepełnosprawne stoją też uprzedzenia i stereotypy. Wiedza pracodawców zarówno w zakresie rozwiązań prawnych wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych, jak też problemów wynikających z niepełnosprawności jest zdecydowanie niewystarczająca. Zmiana stosunku pracodawców i pełnosprawnych pracowników do osób niepełnosprawnych jest jednym z warunków procesu wyrównania szans i integracji zawodowej i społecznej. Stwierdza się niechęć pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych o poważnych dysfunkcjach bądź wychodzących po raz pierwszy na rynek pracy, ze względu na brak doświadczenia zawodowego. Podobnie mogą być postrzegane osoby długotrwale bezrobotne ze względu na niskie kwalifikacje lub ich brak.

Niepokojącym jest fakt, że spośród osób niepełnosprawnych w powiecie na koniec marca 2014 roku, tylko 19 podjęło pracę, a 273 nadal jest zarejestrowanych jako bezrobotne. Wśród zarejestrowanych przeważają niepełnosprawni w stopniu lekkim z wykształceniem podstawowym i zasadniczym. Wysoki wskaźnik bierności zawodowej osób niepełnosprawnych (ponad 80%) plasuje te osoby po stronie konsumentów świadczeń społecznych. Ograniczenia wynikające z niepełnosprawności utrudniają lub uniemożliwiają podjęcie zatrudnienia w tradycyjnym systemie organizacji pracy. Rozpoznanie możliwości zastosowania elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia oraz wspieranie samodzielnej działalności gospodarczej może zmienić tę sytuację.

W związku z tym celowym działaniem jest zidentyfikowanie potrzeb i możliwości lokalnego rynku pracy poprzez następujące przedsięwzięcia:

- Określenie pracodawców otwartego rynku pracy, którzy zainteresowani są tworzeniem miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych oraz ich oczekiwania co do grup zawodowych.
- Określenie obszarów (miejsc, zawodów, potrzebnych punktów usługowych, itp.), w których niepełnosprawni mogliby po przeszkoleniu realizować własną działalność w formie samo zatrudnienia.

- Rozeznanie, co do zainteresowania różnego rodzaju szkoleniami, kierowanymi bezpośrednio do osób niepełnosprawnych, ale również do pracodawców.
- Rozpoznanie (instytucje rynku pracy, itp.) oraz włączenie się w projekty nakierowane na środowisko osób niepełnosprawnych.

Udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia - działania:

- Pozyskiwanie ofert pracy oraz dobór osób na pozyskane stanowiska.
- Wzrost poziomu poradnictwa zawodowego dla niepełnosprawnych.
- Podniesienie zawodowych kwalifikacji osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie własnej zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych.
- Promowanie różnych form zatrudnienia.
- Poszukiwanie rozwiązań umożliwiających podjęcie pracy osobom, które ze względu na niepełnosprawność mogą mieć trudności w dostosowaniu się do tradycyjnej organizacji pracy.
- Zwiększenie skuteczności działań, jak wyżej poprzez wykorzystanie nowych technologii (zastosowanie technik informatycznych i sieci Internet).
- Doskonalenie doradztwa i poradnictwa zawodowego poprzez m.in. określenie indywidualnej ścieżki kariery zawodowej.
- Promocja usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Udzielanie pomocy pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników poprzez następujące działania:

- Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami (wizyty u pracodawców)
- Prowadzenie negocjacji z pracodawcami w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- Prowadzenie banku danych o firmach.

Organizowanie następujących przedsięwzięć:

Giełd pracy i innych spotkań umożliwiających kontakty osób niepełnosprawnych z pracodawcami.

Dobór kandydatów na subwencionowane miejsca pracy.

Pozyskiwanie partnerów w procesie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez:

- Współpracę i pozyskiwanie informacji od organów administracji samorządowej i innych organizacji oraz instytucji funkcjonujących na lokalnym rynku pracy.
- Współpracę z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie oceny miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań z zakresu szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych w celu zaktywizowania zawodowego poprzez:

- Szkolenia zwiększające potencjał zawodowy i możliwości uzyskania pracy przez osoby niepełnosprawne.
- Szkolenia zwiększające umiejętności osób niepełnosprawnych w zakresie poruszania się na rynku pracy, w tym umiejętności w ramach efektywnego poszukiwania zatrudnienia.
- Szkolenia mające na celu uzyskanie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji.
- Doradztwo ekonomiczno-prawne dla osób niepełnosprawnych zamierzających rozpocząć działalność.
- Kierowanie zainteresowanych osób niepełnosprawnych na szkolenia, umożliwiające samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej.
- Udzielanie ze środków PFRON osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej.
- Umarzanie części pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej po spełnieniu przez osoby niepełnosprawne stosownych warunków.
- Propagowanie wiedzy na temat możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne, podejmujących działalność gospodarczą z ulg w składkach na ubezpieczenia społeczne.

Tworzenie i organizacja przez pracodawców nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez:

- Wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych odpowiednio do ich potrzeb i możliwości.
- Zwrot pracodawcom kosztów organizacji nowych stanowisk pracy.

- Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie odbioru przystosowanych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
- Współpraca ze służbami medycyny pracy w zakresie dośtosowania stanowiska pracy dla konkretnych osób niepełnosprawnych.
- Doradztwo ekonomiczno – prawne dla pracodawców.
- Propagowanie wiedzy wśród pracodawców o możliwości skorzystania z takich form zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Współpraca z pracodawcami zajmującymi się rehabilitacją zawodową osób niepełnosprawnych poprzez:

- Współpracę z samorządem województwa w zakresie pozyskania informacji o istniejących i tworzonych zakładach pracy chronionej.
- Współpraca z jednostkami wydającymi opinie o możliwościach zatrudniania osób niepełnosprawnych na danym stanowisku pracy.
- Propagowanie wymiany doświadczeń dotyczącej dobrej praktyki oraz skutecznych strategii w działaniu na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Pobudzanie współpracy między zainteresowanymi stronami na rzecz stworzenia optymalnych warunków rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Poprawienie komunikacji w sprawie niepełnosprawności oraz promowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych.
- Szkolenie osób niepełnosprawnych przez pracodawców.
- Prowadzenie działań zmierzających do zwiększenia szans na utrzymanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych u pracodawców poprzez objęcie szkoleniem zatrudnionych osób.
- Refundacja ze środków PFRON kosztów poniesionych przez pracodawców z tytułu szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych.
- Monitorowanie procesu szkolenia osób niepełnosprawnych w zakładach pracy.

3.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych

Postępującemu procesowi globalizacji towarzyszą negatywne zjawiska marginalizacji. Dotyczą one głównie grup szczególnego ryzyka, społecznie najsłabszych, w tym również osób niepełnosprawnych. Powszechne bowiem ubóstwo i bezrobocie są następstwem wykluczenia tych osób „poza margines” na skutek braku możliwości uczestnictwa w normalnym życiu społecznym.

Dlatego w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych szczególne znaczenie ma zapewnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, oraz stworzenie warunków do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych poprzez następujące działania:

- Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych, a w szczególności równości wszystkich wobec prawa i prawa wszystkich do równego traktowania.
- Podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie osób niepełnosprawnych, ich praw, potrzeb, możliwości i wkładu w życie publiczne.
- Dążenie do zapewnienia osobom niepełnosprawnym możliwości uprawiania sportu, rekreacji i turystyki.
- Inspirowanie osób niepełnosprawnych do pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce – popularyzacja aktywnych form życia.
- Popularyzacja osiągnięć kulturalnych, sportowych, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.
- Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.
- Stworzenie bazy danych o tych organizacjach oraz upowszechnienie ich działalności w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
- Diagnoza potrzeb osób niepełnosprawnych pod kątem infrastruktury pomocy społecznej.
- Inicjowanie działań na rzecz wyrównania szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, akceptacji przez rodzinę i najbliższe otoczenie.

3.3. Tworzenie środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym (likwidacja barier funkcjonalnych).

Warunkiem koniecznym do pełnej integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem jest, również likwidacja barier funkcjonalnych zarówno w miejscu zamieszkania, jak i w środowisku.

Dotyczy to wszystkich grup wiekowych, jednakże istotne różnice dotyczyć będą dzieci i osób dorosłych. Szczególne znaczenie w tym zakresie przypisać należy działaniom mającym na celu przywrócenie dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób

niepełnosprawnych, a w szczególności placówek edukacyjnych oraz zakładów opieki zdrowotnej.

Bariery funkcjonalne to nie tylko bariery architektoniczne, ale również i bariery urbanistyczne, komunikacyjne a w przypadku osób głuchych i niewidomych, również bariery w komunikowaniu się (specjalistyczny sprzęt i aparatura jak: aparaty słuchowe, faksy, telefony, maszyny do pisania pismem Braille'a).

Zadania te realizowane są poprzez takie działania jak :

- Likwidację barier architektonicznych i technicznych w placówkach edukacyjnych i zakładach opieki zdrowotnej – przedsięwzięcia inwestycyjne
- Likwidacja barier architektonicznych i technicznych w obiektach użyteczności publicznej w tym: sportowych placówkach kultury i obiektach działalności organizacji pożytku publicznego.
- Likwidacja barier komunikacyjnych i transportowych w tym: zakup samochodów specjalnych do przewozu osób niepełnosprawnych przez organizacje, stowarzyszenia i jednostki działające statutowo na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Likwidacja barier urbanistycznych w mieście.
- Likwidacja barier w komunikowaniu się w budynkach użyteczności publicznej.
- Likwidacja barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.
- Propagowanie działań i popularyzowanie obowiązku przestrzegania zapisów prawa budowlanego w zakresie budownictwa obiektów użyteczności publicznej.
- Upowszechnienie najlepszych rozwiązań w zakresie tworzenia przyjaznego dla niepełnosprawnych środowiska (baza informacyjna o obiektach pozbawionych barier).

3.4 Zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności

Uświadomienie społeczeństwu korzyści, jakie wiążą się z zapobieganiem powstawaniu niepełnosprawności jest priorytetem w tej dziedzinie, bowiem zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności i minimalizowanie jej skutków jest o wiele mniej kosztowne dla społeczeństwa, niż konieczność zapewnienia późniejszej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Należy w tej dziedzinie podjąć natychmiastowe kroki, włączyć w tę

akcję środki masowego przekazu, ponieważ są one najszybszą formą przekazu, które docierają do najszerszego grona odbiorców.

Trzeba zaznaczyć, że głównym zadaniem w odniesieniu do poruszanego tu problemu. Kształtowanie świadomości społeczeństwa poprzez jasne i konkretne informacje przekłada się na najlepsze wyniki. Należy pamiętać, że środowisko w jakim żyjemy, sposoby komunikowania się w: szkole, rodzinie, zakładach pracy oraz czynniki ekonomiczne w znacznym stopniu wpływają na stan kondycji psychofizycznej człowieka.

Te cele osiągniemy poprzez następujące działania :

- Informowanie społeczeństwa na temat niepełnosprawności poprzez np. środki masowego przekazu - propagowanie artykułów w prasie, omawiających zapobieganie niepełnosprawności, wydawanie broszur informacyjnych, spotkania mające na celu promocję zdrowego stylu życia.

Propagowanie odpowiedniego stylu życia nastawionego na:

- Aktywność fizyczną
- Odpowiedni zdrowy styl życia, zdrowy sposób odżywiania
- Ograniczenie spożywania alkoholu i ograniczenie palenia tytoniu, a co za tym idzie ukazanie faktycznego wpływu używek na zdrowie człowieka.
- Edukacja społeczeństwa poprzez spotkania promujące zdrowy styl życia – poparte wiedzą specjalistów oraz przedstawicieli zajmujących się problematyką niepełnosprawności.
- Współpraca z organizacjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi jak również współpraca z zakładami pracy, gdzie należy podejmować działania na rzecz ograniczenia niepełnosprawności spowodowanej wypadkami przy pracy.
- Podejmowanie działań w pierwszym stadium niepełnosprawności u niemowląt i dzieci przez regularną rehabilitację, uczęszczanie na zajęcia korekcyjne.
- Informowanie rodziców o ośrodkach rehabilitacyjnych, jak również udzielanie rodzicom wszelkich porad w zakresie współpracy z dzieckiem niepełnosprawnym.
- Zachęcanie do brania udziału w terapii zajęciowej niepełnosprawnych dorosłych.

Rozwój poradnictwa medycznego, psychologicznego, socjalnego na rzecz:

- Wczesnego wykrywania, diagnozowania i interwencji w ograniczeniu skutków niepełnosprawności,
- Opieki medycznej sprawowanej nad osobą niepełnosprawną i procesem jej leczenia, również w warunkach domowych,

- Stwarzania warunków i możliwości do kontaktów ze środowiskiem społecznym w okresie rehabilitacji,
- Zapewnienia i dostarczania środków kompensujących utratę danej funkcji organizmu w tym zwłaszcza środków technicznych (m.in. sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych)

3.5. Minimalizowanie skutków społecznych niepełnosprawności

Niepełnosprawność jest problemem społecznym, którego nie można zlikwidować a jedynie zminimalizować jego skutki społeczne. Każda osoba niepełnosprawna, pomimo uszkodzenia organizmu zachowuje pewną sprawność i predyspozycje, które po zidentyfikowaniu, ukierunkowaniu i usprawnieniu stają się podstawą umożliwiającą aktywność zarówno zawodową, jak i społeczną.

Działania na rzecz aktywności zawodowej są najważniejsze, gdyż zapewniają:

- samodzielność materialną,
- poczucie własnej wartości,
- społeczny kontakt z innymi osobami,
- możliwość partnerskiego udziału w życiu społecznym.

W zakresie niniejszego priorytetu przewidziano działania mające na celu minimalizowanie skutków społecznych niepełnosprawności.

Są to następujące działania :

- Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie minimalizowania skutków społecznych osób niepełnosprawnych.
- Upowszechnienie form rehabilitacji leczniczej i społecznej wśród osób niepełnosprawnych oraz rodziców i opiekunów dzieci.
- Wspieranie planów i działań w zakresie tworzenia zakładów pracy chronionej, warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywizacji zawodowej oraz innych form wzbogacających i organizujących życie osobom niepełnosprawnym.
- Rozwój istniejącej bazy zakładów rehabilitacji leczniczej w powiecie.
- Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie kierowania osób niepełnosprawnych niezdolnych do samodzielnej egzystencji do domów pomocy społecznej.
- Propagowanie idei tworzenia rodzin zastępczych dla dzieci niepełnosprawnych.

- Współpraca z zakładami rehabilitacji w celu uzyskania z samorządu wojewódzkiego dofinansowania budowy i rozbudowy obiektów służących rehabilitacji.
- Pomoc zakładom rehabilitacji w dofinansowaniu zakupu sprzętu do rehabilitacji.
- Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
- Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osób niepełnosprawnych.
- Rehabilitacja dzieci i młodzieży.

4. Najważniejsze zadania programu:

- Dokonywanie okresowej analizy problemu niepełnosprawności w poszczególnych miejscowościach powiatu z uwzględnieniem podziału na rodzaj i stopień niepełnosprawności.
- Prowadzenie działań ukierunkowanych na integrację osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym.
- Zwiększenie liczby placówek oświatowych lub klas integracyjnych.
- Ułatwianie osobom niepełnosprawnym dostępu do obiektów użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i technicznych.
- Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności w postaci pomocy w organizowaniu i dofinansowaniu takich form jak: turnusy rehabilitacyjne, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i materiały pomocnicze.
- Inspirowanie rozwoju sieci instytucji i stowarzyszeń, działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Pobudzanie organizacji istniejących do podniesienia swojej aktywności w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Działania na rzecz zwiększenia liczby uczestników warsztatów terapii zajęciowej.
- Pomoc w zapewnieniu udogodnień związanych z dostosowaniem mieszkań do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Poradnictwo i szkolenie zawodowe oraz pomoc osobom zdolnym do zatrudniania znalezieniu odpowiedniej do jego niepełnosprawności pracy.

- Współpraca z pracodawcami z terenu całego powiatu, mająca na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych poprzez zatrudnianie tych osób na stanowiskach pracy chronionej – tworzonych również przy udziale środków PFRON.
- Pomoc organizacyjna udzielana instytucjom, których celem statutowym jest opieka nad osobami niepełnosprawnymi w pozyskaniu środków transportu do przemieszczania tych osób, w celu uzyskania specjalistycznej opieki lekarskiej, na zabiegi rehabilitacyjne, na imprezy integracyjne jak np. CIS (Chcemy Integracji ze Społeczeństwem – impreza powiatowa)
- Inicjowanie, wspomaganie oraz wszelka pomoc przy tworzeniu spółdzielni socjalnych.

5. Efekty działań w celu wsparcia osób niepełnosprawnych.

Efektami tych działań będą :

- Zapobieżenie marginalizacji osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie znajomości problemów osób niepełnosprawnych wśród społeczności lokalnej, sąsiadów, znajomych, władz samorządowych
- Podniesienie akceptacji społecznej dla osób niepełnosprawnych.
- Ułatwienie osobom niepełnosprawnym samodzielnego funkcjonowania.
- Zwiększenie dostępu do obiektów użyteczności publicznej.
- Łatwiejszy dostęp do rehabilitacji.
- Poprzez aktywizację zawodową - integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem ludzi aktywnych zawodowo oraz poprawienie sytuacji materialnej osób zdolnych do pracy.

6. Harmonogram działań na rzecz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych:

Lp.	Zadania	Termin realizacji	Planowany efekt	Metody oceny	Odpowiedzialni	Współpracujący
1.	Dokonywanie okresowej analizy zmian w występowaniu niepełnosprawności na terenie powiatu	I kwartał co roku	Określenie występujących zmian w liczbie osób niepełnosprawnych oraz rodzaju dysfunkcji powodujących niepełnosprawność	ilościowa	Starostwo Powiatowe Wydział Promocji, Rozwoju i Aktywizacji Zawodowej PCPR	Ośrodki Pomocy Społecznej, Urząd Statystyczny, ZUS

2.	Organizacja imprez integracyjnych dla osób niepełnosprawnych CIS i inne	ciągły	Aktywizacja osób niepełnosprawnych. Poszerzenie wiedzy społeczności o problemach osób niepełnosprawnych	ilościowa	Starostwo Powiatowe, PCPR	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Złotowie i Jastrowiu, WTTZ
3.	Działania mające na celu zwiększenie liczby placówek oświatowych w których znajdują się klasy integracyjne dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	ciągły	Umożliwienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej dostępu do nauki wspólnie z rówieśnikami sprawnymi	Liczba nowo powstałych klas – placówek integracyjnych	Starostwo Powiatowe	dyrekcje placówek oświatowych. Rodzice dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,

4.	Pomoc w organizacji oraz dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych	ciągły	Ułatwianie funkcjonowania osób niepełnosprawnych przez dostosowanie mieszkań do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych	liczba dostosowanych mieszkań	PCPR	Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
5.	Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności pomoc w organizacji i dofinansowanie takich form jak: - turnusy rehabilitacyjne, - zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i mat. pomocnicze.	ciągły	Pomoc w zapewnieniu dogodnie związanych z dostosowaniem mieszkań do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych	Liczba osób, którym takiej pomocy udzielono	PCPR	Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej

6.	Inspirowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin do powoływania stowarzyszeń i fundacji.	ciągły	Pobudzenie aktywności niepełnosprawnych i ich rodzin do samoorganizacji.	Liczba nowo powstałych stowarzyszeń	PCPR, Starostwo Powiatowe	Osoby niepełnosprawne rodzice dzieci niepełnosprawnych.
7.	Pobudzenie organizacji istniejących do podniesienia swojej aktywności w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.	ciągły	Rozszerzenie zakresu wsparcia udzielanego osobom niepełnosprawnym.	Ocena przez osoby niepełnosprawne	Starostwo Powiatowe, PCPR	Organizacje, stowarzyszenia osoby niepełnosprawne
8.	Poradnictwo zawodowe i szkolenie osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia.	ciągły	Uzyskanie kwalifikacji, których posiadanie zwiększy atrakcyjność ofert poszukujących pracy osób niepełnosprawnych.	Ilość przeszkolonych osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy	Starostwo Powiatowe Wydział Promocji Rozwoju i Aktywizacji Zawodowej

9.	Pomoc organizacyjna udzielana instytucjom, których celem statutowym jest opieka nad osobami niepełnosprawnymi w pozyskaniu środków transportu do przemieszczania tych osób w celu uzyskania specjalistycznej opieki lekarskiej, na zabiegi rehabilitacyjne, na imprezy itp.	do 31.03 co roku	zakup samochodu do przewożenia osób niepełnosprawnych	ilość zakupionych samochodów	Starostwo Powiatowe Wydział Promocji, Rozwoju i Aktywizacji Zawodowej	
10.	Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej osobom zdolnym do prowadzenia samodzielnej działalności.	ciągły	Uzyskanie zatrudnienia poprzez samodzielną działalność gospodarczą osób niepełnosprawnych.	Ilość osób które otrzymały zatrudnienie	Starostwo Powiatowe Wydział Promocji Rozwoju i Aktywizacji Zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy

11.	Przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy stosownie do potrzeb, wynikających z niepełnosprawności osób niepełnosprawnych.	ciągły	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w zakładach pracy.	Ilość zatrudnionych osób	Starostwo Powiatowe Wydział Promocji, Rozwoju i Aktywizacji Zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy
12.	Tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych z funduszy możliwych do uzyskania poprzez udział w programach inspirowanych przez PFRON lub inne organizacje, w których gestii jest przyznawanie środków pomocowych.	do 31.03 co roku	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych.	Ilość zatrudnionych osób	Starostwo Powiatowe Wydział Promocji, Rozwoju i Aktywizacji Zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy

PRZEWODNICZĄCA RADY

Jadwiga Harbuzińska-Turek

Uzasadnienie
do uchwały nr XLI/318/2014
Rady Powiatu Złotowskiego
z dnia 30 kwietnia 2014 roku
w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2014 – 2020

Zgodnie z treścią art. 35a ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 27. sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 nr 127 poz. 721 tekst jedn. ze zm.) Rada Powiatu w formie uchwały, uchwala Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Zaktualizowany Program przedstawia problem niepełnosprawności w powiecie złotowskim jako problem społeczny wymagający działań ze strony administracji powiatowej, gminnej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pacy, organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych, placówek oświatowych, publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, Państwowej Inspekcji Pracy, spółdzielczości socjalnej.

Program przedstawia kierunki możliwych działań w celu zapewnienia pełnej integracji i możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych w Powiecie Złotowskim przy udziale wyżej wymienionych instytucji i organizacji poprzez realizację zadań rehabilitacji społecznej, zawodowej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

